

**Poskytování komplexních sociálních služeb lidem s poruchami autistického spektra žijícím na území
MČ Praha 3 a podpora jejich rodin
Závěrečná zpráva projektu
Hodnocení realizace**

Počet uživatelů z MČ Praha 3:	21 klientů, což tvoří 2,6 % z celkového počtu klientů z hl. města Prahy. Služby pozitivně ovlivnily kvalitu života minimálně 60 členů rodin lidí s PAS. Celkem v Praze v roce 2022 evidujeme 810 uživatelů sociálních služeb NAUTIS.
--------------------------------------	--

Zhodnocení kvality a realizace

Tento dílčí projekt je součástí velkého projektu NAUTIS – Poskytování komplexních sociálních služeb pro děti a dospělé lidi s poruchami autistického spektra z hlavního města Prahy, Středočeského kraje a dalších krajů České republiky, v rámci kterého poskytujeme celkem 10 registrovaných služeb dle Zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách: odlehčovací služby § 44, osobní asistence § 39, odborné sociální poradenství § 37, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi § 65, sociálně aktivizační služby pro osoby se zdravotním postižením a seniory § 66, sociální rehabilitace § 70, chráněné bydlení § 51, raná péče § 54, domov se zvláštním režimem § 50, podpora samostatného bydlení. I letos jsme kromě osobního poskytování poradenství poskytovali poradenství také telefonicky, pomocí e-mailu a často i formou videohovorů a tím jsme úspěšně naplňovali projekt i naše poslání.

Hlavním cílem projektu bylo zkvalitnění života lidí s PAS a jejich rodin a umožnění osobám s autismem provozování každodenních činností tak, aby mohli spokojeně žít, pracovat a vzdělávat se. Pro rok 2022 se nám podařilo tento cíl naplnit. **Přínosem projektu** je zejména zlepšení sociálního chování, dovedností, komunikace a také pozitivní rozvoj osobnosti a schopností klientů, které jsou dobrým základem pro další rozvoj v rámci terapeutické práce. Velkým přínosem je také aktivizace rodičů, zvyšování jejich znalostí a posílení jejich rodičovských kompetencí tak, aby mohli pomáhat v rozvoji svému dítěti s postižením po celý život.

Projekt byl primárně zaměřen na poskytování odborného sociálního poradenství lidem s PAS, kteří žijí na území MČ Praha 3. Jelikož základní sociální poradenství je součástí všech poskytovaných služeb a služby odborného sociálního poradenství jsou úzce propojeny s řadou dalších služeb, tak v rámci projektu byly klientům poskytnuty komplexní sociální služby, Službu odborné sociální poradenství poskytujeme v souladu s registrací sociálních služeb (reg. číslo 2284277) již od 1. 4. 2003. Služba je ambulantní a je poskytována ve středisku odborného poradenství a diagnostiky na adrese Libocká 40, Praha 6. Další navazující služby se poskytují v domácnostech klientů nebo ve školských zařízeních, kam klienti dochází, přímo na území MČ Prahy 3. Základní sociální poradenství je součástí všech sociálních služeb NAUTIS a je poskytováno pro klienty všech středisek NAUTIS. Půjčovna pomůcek a odborné literatury pro rodiny s dětmi funguje ve středisku včasné intervence a ve středisku odborného poradenství a diagnostiky.

Posláním služby odborného sociálního poradenství je poskytnout rodičům dětí s autismem a jejich blízkým, pedagogům a pečujícím osobám takové informace, které by jim umožnily zahájit včasnou intervenci dítěte s autismem, podpořily je ve výchově a vzdělávání dítěte a usnadnily fungování celé rodiny. Prostřednictvím odborného poradenství pak chceme lidem s

autismem poskytnout takovou podporu, která by jim umožnila dosáhnout maxima svých schopností a dovedností s cílem prožít co nejspokojenější život.

Celkem 21 uživatelům z MČ Prahy 3 (někteří klienti odebírali v průběhu roku více služeb/odebírali služby opakovaně) jsme v roce 2022 poskytovali následující sociální služby, součástí kterých bylo **odborné sociální poradenství**:

- služby **Odborné sociální poradenství** ve středisku odborného poradenství a diagnostiky NAUTIS. Speciální pedagogové a psychologové provedli u klientů anamnézy a vyšetření za účelem zjištění úrovně v jednotlivých oblastech vývoje. Na základě vyšetření navrhli odpovídající individuální vzdělávací plán, jehož obsah byl konzultován s rodiči a příslušným (školským či jiným) zařízením, které dítě navštěvuje. Konzultaci u speciálního pedagoga si mohli domluvit také učitelé či ředitelé ze školských zařízení. Významnou měrou spolupracovali odborníci NAUTISu se zařízeními, která navštěvují děti s autismem, prováděli supervize, poskytovali pracovníkům školského zařízení metodickou pomoc, podíleli se na sestavování IVP (Individuálních vzdělávacích plánů) ve školách, prováděli depistáže ve školském zařízení (pozorování dítěte během pobytu v MŠ nebo ZŠ, konzultace s pedagogy, konzultace s rodiči, návrh dalšího postupu).

Rodinám klientů bylo poskytnuto:

- poradenství pro rodiče v diagnostickém středisku NAUTIS;
  - telefonické poradenství rodičům, pedagogům a odborníkům;
  - zprostředkování kontaktů na odborná pracoviště a následnou péči;
  - online poradna, informační telefonní linka;
  - publikace a překlady odborných článků;
  - aktualizace a zkvalitnění webových stránek www.nautis.cz, www.autismport.cz.
- **Službu raná péče** - v rámci této služby bylo po celý rok pravidelně poskytováno poradenství přímo v domácnostech v Praze 3, kde v přirozeném prostředí pomohli odborníci s úpravou prostředí pro dítě s autismem, doporučili nastavení režimu, popřípadě pomohli s řešením dalších problémů, se kterými se rodina na pracovníka obrátila. V rámci této služby mají rodiče možnost si půjčit různé didaktické hračky a pomůcky a na doporučení svého poradce je postupně obměňovat. Nabídka materiálů k zapůjčení je uveřejněna na stránkách NAUTIS www.nautis.cz. Před nástupem do školy seznamovali speciální pedagogové rané péče rodiče se specifiky vzdělávání dětí s autismem a principy strukturovaného učení. Rodičům vysvětlili výhody a nevýhody vzdělávání v běžné škole, ve speciální škole či třídě, vysvětlili roli asistenta pedagoga, pomohli s výběrem vhodného školského zařízení se souladu s mírou postižení dítěte.
  - V **Terapeutickém a sociálně rehabilitačním středisku** probíhalo individuální poradenství v rámci nácviků a skupinové poradenství jak pro klienty s PAS, tak pro rodinné příslušníky. Získání nových poznatků a dovedností je pro lidi s PAS nezbytné pro jejich snazší začlenění do společnosti. Ať už jde o začlenění do vlastního kolektivu (spolužáci, skupina v zájmovém kroužku) tím, že se naučí přizpůsobit jeho pravidlům a normám nebo dokonce převážně u lidí s Aspergerovým syndromem či vysoko funkčním autismem nalezení pracovního místa a zapojení do společnosti v rámci projektů zaměřených na podporované zaměstnání.

- Klientů z MČ Praha 3 byla pravidelně poskytována služba *osobní asistence* a klienti z MČ Praha 3 rovněž využívali *odlehčovací služby* (klienti se zúčastnili také *rekondičních edukačních pobytů*).

Do práce středisek byli zapojeni dobrovolníci NAUTIS v rámci akreditované dobrovolnické služby (od srpna 2013).

Dotace MČ Praha 3 ve výši celkem **30 300 Kč** v souladu s rozpočtem uvedeným v žádosti byla v roce 2022 použita na úhradu provozních nákladů a služeb (telefonní a internetové služby nezbytné ke kontaktu s klienty, nájemné a tonery do tiskárny) a na úhradu osobních nákladů na mzdu kolegyně, která poskytuje uživatelům z MČ Prahy 3 odborné poradenství.

Přínos a dopad

Při intenzivní odborné práci s dítětem/mladým člověkem s PAS došlo u 60 % klientů k výraznému zlepšení sociálního chování, dovedností, komunikace a také k pozitivnímu rozvoji jejich osobnosti a schopností, které budou dobrým základem pro další rozvoj v rámci terapeutické práce. Stávají se tak aktivními „uživateli“ života a nejen pasivními „příhlížeči“. Získání nových poznatků a dovedností je pro lidi s PAS nezbytné pro jejich snazší začlenění do společnosti. Ať už jde o začlenění do vlastního kolektivu (spolužáci, skupina v zájmovém kroužku) tím, že se naučí přizpůsobit jeho pravidlům a normám nebo dokonce u lidí s Aspergerovým syndromem či vysoko funkčním autismem nalezení pracovního místa a plné zapojení do společnosti.

Hodnocení úspěšnosti a kvality poskytovaných služeb bylo prováděno podle interních metodik zpracovaných v souladu se standardy sociálních služeb. Jednou měsíčně probíhala porada vedoucích středisek, pravidelně se konají provozní porady ve všech střediscích. Stížnosti a přání klientů se řešily okamžitě, postupovalo se podle interní metodiky v souladu s registrací služby.

Kvantita je podchycena formou sběru statistických údajů vedených ve střediscích na základě povinné dokumentace a zpracovávaných ve formě souhrnných tabulek a v interním informačním systému. Výstupy projektů jsou zveřejňovány každoročně ve výroční zprávě a v závěrečných zprávách jednotlivých projektů.

Publicita a osvěta problematiky autismu

Městská část Praha 3 je zařazena do seznamu partnerských subjektů Národního ústavu pro autismus, z.ú. Logo MČ Praha 3 je umístěno do přehledu dárců na webu NAUTIS včetně odkazu na web MČ (<https://nautis.cz/cz/verejna-podpora>).

Znak MČ bude umístěn rovněž ve Výroční zprávě NAUTIS za rok 2022.

Jménem dětí a dospělých s poruchami autistického spektra a jejich rodin děkujeme MČ Praha 3 za podporu.